

tel tot de synode

ende of de
n 1946 een
ten opzichte van
geen grond
en van de uit-
fieuwe Verklaring
node van 1943-'45
ngen, aange-
oud van de
is gehand-
m in deze
roken van
de 1943-'45.
den zulke nonsens
n laten wat
inderdaad ruimer,
ig de synode toen
schen te krijgen.
we laten dat in
1943-45 te
lgende parafraze:
of die synode
dat ze niet
kerkelijk werken.
aldus in hooger-
: „in het midden
preek ik uit, dat
at den Frieschen
lust om zich tot
enaamden kerke-
immers toch
e klachten
come met argu-
er kerkelijken
ig is om aan dien
hij nul op het
in het midden“,
volgens het ver-
eester wees erop,
geven is (!!) een
telijk is. De Hak-
een verruiming
consequenties in-
ming betreft, als
kloofde haar.....
is, is niet uit-
ets aantoe-
; maar aan-
id. Spr. zou de
willen beperken
eperken, als men
niet uitspreekt,
een verruiming
m laten. Naar de
de formule van
n strijd tegen de

bos acht feitelijk
t. Groshede, Di
daarentegen wel
zelf verdeeld, zoo-
zijn het over den
ngingsformule op
nog wel een een-
die ze allemaal
te belijden met
chap is dit toch

ten, dat er nu een
g of 1946 ruimer
aan de Friesche
ngen heeft, komt
Tenslotte werden
de vorige week
predikanten inzake
de zakelijke in-
vendien heeft de
cht, dan dat men
geen instemming
roorgestelde con-
achterruithollen.
de zaak der ver-
ze zeiden
op. De synode
het midden, want
gsformule ruimer
paster wel
ondte zeg-
ek zulk een prach-
tamme bezwaar-
a, en nimmer zijn
al naar dat fijne
heeten: „zak e-

mule niet eens is,
formule ruimer is
st het ertoe? De
l. En men neuriet
schaap van
sche predikanten
B. H.

OPLETTEN: INZAKE DE ZENDING.

Mr Dr Jan Meulink, 1e Veldkampstraat 1, Enschede, schrijft ons: In „de Reformatie“ van 19 Oct. staat onder het hoofd „Zending“ het verzoek de ontvangen gelden te storten op mijn giro no 399867.

In ontving echter juist heden een speciaal giro-nummer voor de generale Zendingkas.

Kunt U in verband hiermede in Uw blad een verzoek opnemen de zendingsgelden voortaan te willen storten op no 442338, t.n.v. „de quæstor der Generale Kas van de Zending v. d. Gereformeerde Kerken (onderh. art. 31 K. O.) Enschede“.

Ter bespoediging van deze publicatie zend ik U dit verzoek rechtstreeks. De Veltman, den 2en scriba, stelde ik hier inmiddels van in kennis.

Tot zoover mr Dr Meulink.

Van harte in de nauwkeurige attentie van allen aanbevolen. Aanteekenen in uw handboek! K. S.

MEDEDEELING AAN ALLE BRS. DIAKENEN.

In onze circulaire van 24 Augustus j.l. drongen wij er bij alle Diaconieën in ons land op aan ons mede te deelen of er in hun gemeente mogelijkheid was tot plaatsing van een of meer rustbehoevenden, herstellenden e.d.

Het stemt ons tot dankbaarheid, dat er verschillende opgaven zijn binnengekomen.

Wij verzoeken nu de Diaconieën, die gegadigden voor plaatsing hebben ons daarvan mededeeling te doen, opdat zoo spoedig mogelijk de aangeboden plaatsen worden bezet.

Er zijn evenwel nog meer dan TWEE HONDERD Diaconieën, waarvan wij niets hoorden. Dat moet onder ons toch niet zoo zijn broeders!

Wij kunnen ons heel goed voorstellen, dat er veel moeilijkheden zijn. Maar als één lid lijdt, moeten wij allen medelijden en dit houdt in: trachten het lijden te verzachten en zoo mogelijk op te heffen.

Beantwoordt dus allen even onze in bovengenoemde circulaire gedane vraag of u een of meer personen kunt onderbrengen. Kunt u NIET helpen, laat ons dat ook weten. Voor een juiste vervulling van onze taak dienen onze gegevens volledig te zijn.

Correspondentie-adres: W. Beudeker, Kribbestraat 37, Amsterdam-Z.

Diaconen van de Gereformeerde Kerk onderh. art. 31 K. O. te Amsterdam-Centrum.

„ZWART MAKEN“.

Dr G. C. Berkouwer vermoedt blijken „Grf. Wkbl“, dat hij wel bedoeld zal zijn onder de Amsterdamsche heeren, die in Amerika ondergeteekende „zwart maken“, en wijst dit dan af met de opmerking, dat hij in Amerika pas aankwam op dien en dien datum, terwijl een bepaald Amerikaansch artikelboekje verscheen vóór dien. Hij vraagt van ons, dat ook wij zelf niet speculeren.

Daaraan heeft hij groot gelijk. Overigens niet.

Want aan hem hebben wij niet gedacht, en aan een bepaald datum ook niet, en aan een bepaald vorm van contact evenmin. De persoon-Berkouwer stond geen oogmerk voor mijn geest. Ik had het, het artikelje van 12 Oct. wijst het duidelijk aan, over de EIGENLIJKE synodale „leiding“. En tot dat kringetje behoort dr Berkouwer niet; ware hij een echte leider geweest, dan ware hij van die bepaalde synode, waarop „het dan maar gebeuren moest“, geen voorzitter gemaakt, want dan had hij niet al dat dwaas en diepzondige heen-en-weer-gescharrel met zijn naam gedeeld, dat zijn kring voor de heele toekomst bespottelijk, en de kerkpapieren, waaronder zijn naam staat, wegens hun wets-verkrachting en -verdraaiing zoo intens verachtelijk maakt. Dan zou de wetenschappelijke bekwaamheid, die hij op een bepaald theologisch gebied aan den dag legt, hem ook ten dienste hebben gestaan, om de synode af te houden van al die dwaasheden en inconsequenties.

Misschien vindt dr Berkouwer me vandaag erg scherp.

Mag zijn.

Ik voor mij zelf evenwel geloof, dat hij op dit oogmerk, zij het dan op een ietwat pijnlijke manier, een complimentje gencasseerd heeft: al blijf ik hem met al de zijnen ook diep schuldig zien wegens de ontzaglijke kerkverwoesting die voor zijn rekening blijft liggen. Zijn verstand, zijn wetenschappelijk vermogen, en — zijn geweten hadden hem moeten terughouden van het zetten van zijn naam onder allerlei sectarisch en onchristelijk spul. K. S.

BIBLIOTHEEK THEOL. HOOGESCHOOL.

Het was ons, als Commissie, een vreugde, om op onzen Theol. Hoogeschooldag namens de Vrijgemaakte Vrouwen f 4.000,- af te kunnen dragen voor de uitbreiding van de Bibliotheek van onze School.

We danken al onze Vrouwen heel hartelijk voor de medewerking in dezen, in 't bijzonder onze plaatselijke hoofden. Ook onze meisjes, die bij dit werk ingeschaald zijn, hebben niet „minst een woord van dank“ verdiend. Onze Theol. Hoogeschool is het waard, en we hebben onze liefde getoond, door elke week 5 cents klaar te houden voor dit doel. Nooit zullen we van dit uitgegeven geld spijt kunnen krijgen, want we helpen

hiermee de zaak van Gods Kerk en School bouwen! Nog niet alle Vrijgemaakte Kerken doen aan deze actie mee.

Mogen we een vriendelijk, doch dringend beroep doen op onze kerkeraden of predikanten, die nog steeds verzuimden iemand uit de gemeente op te geven om dit werk te organiseren. En dan liefst SPOEDIG dit in orde te maken? Want elke week verzuim brengt iedere week ook schade mee voor het werk voor onze School!

Vol activiteit gaan we verder, zoodat we de volgende drie maanden zoo mogelijk meer dan het bovengenoemde bedrag kunnen afdragen, doordat ALLE vrijgemaakte Vrouwen voor dit mooie doel bijdragen.

Mede door deze eenvoudige hulp helpen we mee aan de vorming van onze predikanten, die straks de gemeenten ingaan met den vollen rijkdom des Evangelies.

HET COMITÉ.

Corresp.-adres: B. v. d. Berg, Vloedijk 104, Kampen.

(We zijn dit comité zoo dankbaar. Reeds zijn ettelijke, waaronder zeer waardevolle, aangekocht. En het resultaat van 3 maand opent zeer wijde perspectieven. We hebben al nieuwe kasten moeten bestellen..... Zee r dringend aanbevolen. Hier is behoefte — K. S.)

OPVOEDING EN ONDERWIS

UITZICHT EN GEVAAR. 1) (Slot.)

We mogen wel vragen: Waar is het Christelijk Europa? Wat is er over van het ware Christendom in Europa?

Zal het nog eens anders worden?

Zal Europa zich nog weer in menigte waarlijk bekeeren tot den Heere God en Zijn Christus? Zullen het heidendom en de mohammedanen zich eens in groote millioentallen laten winnen voor het Evangelie van den gekruisigde, maar weer opgestanen en ten hemel verheven en aan Gods rechterhand gestelden Zoon van God?

God is alles machtig, en kan doen wat Hem behaagt. Maar geoordeeld naar hetgeen Hij ons dienaangaande openbaart in de Heilige Schrift, en gezien de geschiedenis van het Joodsche volk de eeuwen door, vóór Christus' geboorte, en daarna, en gerekend met de historie der kerk gedurende de honderdtallen jaren verlopen sedert die geboorte, in onderscheiden landen en plaatsen, valt daarop weinig of niet te hopen. Integendeel.

Het is onmogelijk, degenen die eens verlicht geweest zijn, en de hemelsche gave gemaakt hebben, en des Heiligen Geestes deelachtig geworden zijn, en gesmaakt hebben het goede woord Gods en de krachten der toekomstige eeuw, en afvallig worden, wederom te vernieuwen tot bekeering, als welke zichzelf den Zoon Gods wederom kruisigen en openlijk te schande maken, Hebr. 6: 4-6. Geldt dit van individuele personen, de gevolgtrekking er uit voor groepen en volken ligt voor de hand.

Daarbij heeft de apostel Paulus aan de Thessalonicenzen gezegd, en lezen wij in II Thess. 2, dat er vóór 's Heeren wederkomst de groote afval van het Christelijk geloof en Christendom komen zal, vs. 3.

En wat het heidendom en Mohammedanisme betreft: Is ons niet aangekondigd in Openb. 20, dat na zijne duizendjarige binding satan uitgaan zal om de volken te verleiden die in de vier hoeken der aarde zijn, Gog en Magog, om hen te vergaderen tot den krijg, n.l. tegen Gods volk of 's Heeren gemeente, en dat dezer getal is als het zand van de zee? vs. 8.

Daaruit kunnen we wel weten, dat steeds maar, verhoudingsgewijs gesproken, betrekkelijk weinigen uit de niet-Christenvolken zich tot het geloof in 's Heeren Evangelie zullen laten brengen.

Het is dus ook nu, ondanks allen anderen schijn dien het ergens hebben kan, en het zal blijven gelden tot het eind der eeuwen, van 's Heeren gemeente: klein kuddeke. Daarom waarschuwt de Heere ook: Gaat in door de enge poort; want wijd is de poort en breed is de weg die tot het verderf leidt, en velen zijn er die door dezelve ingaan. Want de poort is eng en de weg is nauw die tot het leven leidt, en weinigen zijn er die hem vinden, Matth. 7: 13-14.

Hooren we wel? Laat ons er goed onze aandacht aan schenken: en weinigen zijn er die hem vinden.

Ja, Johannes zag wel eene groote schare, die niemand tellen kon, staande vóór den troon en vóór het Lam, bekleed met lange witte kleederen en palmtakken in de handen, en die riepen met groote stem: De zaligheid zij onzen God, Die op den troon zit, en het Lam, Openb. 7: 9-10. Maar tegenover al de millioenen en honderdenmillioenen menschen, die er van den aanvang der wereld geweest zijn en tot haar einde zullen geboren worden, is die onoverzienbare,

1) Toespraak door Prof. Dr S. Greijdanus, ter opening der lessen van den cursus 1946-1947 aan de Theologische Hoogeschool (Broederweg 15) van de Gereformeerde Kerken in Nederland op Vrijdag, 4 October 1946.

ontelbare schare toch, volgens de Heilige Schrift, maar klein.

Zullen wij er bij zijn, wij, een ieder persoonlijk? Zie, dat kleine getal brengt zijne moeiten en brengt zijne verzoeken mee. Geschapen uit en in de gemeenschap en de menschheid, sluiten we ons graag aan bij de veelheid, de menigte, de meerderheid. Het alleen staan, bij het geringe aantal, dat geminacht en bestreden wordt, te behoorren, lokt ons uitteraard niet aan. Dat vordert menigmaal strijd, opoffering, moeite. De Heere heeft dan ook gezegd: Zoo iemand achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf en neme zijn kruis op, Matth. 16: 24.

Ik wil dit thans niet verder uitwerken. Een ieder trekke er voor zich de conclusies uit, die er in liggen ook ten aanzien van ons leven en studeeren en voorbereiden tot den ambtelijken dienst vroeger of later.

Laat mij u nog op iets anders mogen wijzen.

Op een gevaar.

Daar staan in de Heilige Schrift van die woorden, die men leest, gedurig weer, en die men wel weet, maar die toch korteren of langeren tijd niet, en misschien ook wel nimmer, onze bijzondere opmerkzaamheid trekken, maar toch soms ook wel door de eene of andere omstandigheid wat meer voor onzen geest komen te staan, en ons sterker dan gewoon treffen. Moge ik U op een paar, met welke dat ten aanzien van mij het geval was, wijzen. Het eene staat in Luc. 13. Daar was iemand tot den Heere gekomen met de vraag, of er ook weinigen zijn, die zalig worden. Op die vraag geeft de Heere dan geen rechtstreeksch antwoord, maar wel een zijdelingsch. Strijdt om in te gaan door de enge poort, zegt Hij, want velen zullen zoeken in te gaan en zullen niet kunnen, Luc. 13: 23-24.

Velen dus zullen niet kunnen ingaan. Zij zullen wel zoeken in te gaan, maar zij zullen niet kunnen. Dat slaat dus niet op heidenen, en degenen die nooit van het Evangelie des Heeren gehoord hebben, noch op hen, die dat openlijk verworpen hebben. Neen, we hebben hier menschen, tot wie dat Evangelie gekomen is, en die dat ook aangenomen hebben. Dus: voorzoover wij menschen over anderen oordeelen kunnen: geloovigen, Christenen, leden van 's Heeren gemeente. En dat blijkt nog duidelijker, wanneer zij op 's Heeren afwijzing om hen in de hemelzalen van vrede en eeuwige blijdschap toe te laten, daar zich niet stil bij neerleggen, maar aan de deur gaan kloppen en roepen: Heere, Heere, doe ons open, vs. 25. Zij meenen dus, dat hun met die uitsluiting groot onrecht wordt aangedaan. Zij hebben, blijken zij te meenen, recht er op, binnen gelaten te worden, en dat recht met kracht, door kloppen op de deur en door geroep, te mogen laten gelden. Het zijn dus geen openlijke verwerpers van den Heere en Zijn Evangelie, noch heidenen en Mohammedanen die nimmer van dat Evangelie hoorden, of er zich althans nooit mee inlieten. Het zijn geen openlijke ongelooovigen. Integendeel.

Hoort hoe zij hun recht bepleiten. Wij hebben in Uwe tegenwoordigheid gegeten en gedronken, en Gij hebt in onze straten geleerd, vs. 26. Zij hebben dus met den Heere, en de Heere heeft met hen gemeenschap geoeft, nauwe gemeenschap zelfs, tafelgemeenschap. Zij hebben dus den Heere niet verworpen. Neen, zij hebben Hem opgenomen en aangenomen: Hij heeft in hunne straten geleerd, d.w.z. zij hebben Hem niet uit hunne stad geworpen, maar Hem tot zich toegelaten, en Zijne prediking aangehoord, ja ook die aangenomen. Hem bij zich in huis geroepen en Hem een maaltijd bereid en daar met Hem gegeten en gedronken.

En daar zegt Hij: Ik ken u niet van waar gij zijt! vs. 25.

Wij kunnen dus zeggen: Deze menschen hebben zich aangesloten bij 's Heeren gemeente, hebben belijdenis van hun geloof gedaan, hebben deelgenomen aan 's Heeren Avondmaal. En daar zegt de Heere van dezen: Velen zullen zoeken in te gaan en zullen niet kunnen, vs. 24.

Hooren we goed: Velen.

Dat is schokkend, dat is ontroerend.

Zullen wij bij die velen zijn?

Als de Heere dan verder tot hen zegt: Wijk van Mij af, alle gij werkers der ongerechtigheid, vs. 27, dan geeft Hij daarmee de reden te kennen van Zijne afwijzing van hen: gij werkers der ongerechtigheid. Zij hebben onder vromen, Christelijken, Godsdiens-tigen schijn, onder Godvruchtig voorkomen, in hart en leven toch vastgehouden aan ongerechtigheid, welke dat ook mocht wezen bij de onderscheiden personen. Het wezen der ware vreeze des Heeren ontbrak aan den vorm. De inhoud beantwoordde niet aan het uiterlijk. De Heere, Die waarheid in het binnenste eischt, zag dat wel.

En zoo wijst Hij hen dan straks aan de hemelpoort af, ondanks alle meening en pretentie van deze dan afgewezenen.

Deze ontzettende waarheid sta u, sta ons allen, ook steeds duidelijk voor oogen bij ons verkeer en onzen arbeid hier, bij onze studie, bij onzen omgang met elkander. Dat hebbe zijn invloed op uwe vorming en doe zijn zegenrijke werking ook voor den ambtelijken arbeid, die straks werkt.

Maar daar is nog een ander Schriftwoord, waar ik u ook op wilde wijzen. Het staat in Matth. 7 vs. 22-23, waar de Heere, ook sprekende over den dag